

ЦЪРКОВЕНЪ ВЪСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

БЕЗП.

РИТУРКИ: „Духовна култура“, списание за религия, изкуство и наука, и „Книжици за деца“.

АБОНАМЕНТЪ
 ници: за годи
 наментътъ е само
 яти (църковни у
 а година 120
 сеца 70 лева (пла
 40 лева (сжшо); II.
 годишенъ и въ пр
 ски лири, а за Амер
 нася до „Църкове

125. Богословския факултетъ
 П. П. Св. Неделя Тукъ

гария: 1) За учители и уче
 а, платими на два пжти (або
 2) За всички останали або
 вщеници, частни лица и пр.);
 ми на два пжти); за 6 ме
 нъ пжтъ); за 3 месеца
 на (абонаментътъ е само
 10 лева (за Турция 3 тур
 ри). Всичко, което се от
 икъ“ и притурнитъ, да се

адресира до Редакцията (Синодална Палата); непомъстени
 ржкописи за седмичното издание не се повръщатъ. Всич
 ки парични суми да се изпращатъ до Администрацията.
 О б я в л е н и я, само предплатени, се печататъ на послед
 нитъ страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева
 за дата, 5 лева за подписъ и за всъка останала дума по
 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учрежде
 ния се изпращатъ направо въ Администрацията; частни
 обявления се приематъ и чрезъ агентитъ; последнитъ
 получаватъ 30% отстъпка.

СЪДЪЖЕНИЕ:

1. Въ защита на християнската съвестност. — Гш.
2. Характерни черти на християнското училище. — Ал. Н. Жековъ.
3. Между народа. — Д.
4. Върху нѣколко думи... — Свещ. Йорданъ Рашевъ.
5. Какъ болшевицитъ разстрѣляха Петербургския митрополитъ Вениаминъ. — Ст.
6. Противорелигиозни организации въ С. С. С. Р. и цѣлия свѣтъ. — Григоръ Преславски.
7. Бележки и отзивы.
8. Седмиченъ прегледъ на събитията.
9. Книги.
10. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
11. Изъ науката и живота.
12. Обявления.

житейски грижи, да се откажатъ отъ своитъ удобства и земни радости, да възлюбятъ враговетъ си, да почнатъ да правятъ добро на ония, които ги мразятъ и гонятъ, да станатъ готови да отидатъ заради своята вѣра въ огъня. Не, това могатъ да направятъ отдѣлни досжщъ рѣдки единици, но то не може вече да стане основа на обществено движение, годно да изкара човѣчеството отъ днешната дълбока криза“.

Това възражение често се чува, особено въ срѣди, гледащи на нравствения християнски животъ интелектуалистично или твърде натуралистически, или пъкъ сж обладани отъ обичаенъ скептицизмъ относно нравствения напредѣкъ. Но право ли е това възражение? Взема ли то въ съображение редицата условия, при които общественитъ обновителни движения се осществяватъ и, най-последно, не подценява ли то духовнитъ волеви християнски подвизи на хиляди и хиляди наши съвременници?

Авторътъ иска да каже — какъ Христовитъ идеали могатъ днесъ да обновятъ свѣта и да го извадятъ отъ тежката нравствена криза, щомъ днешната народна маса, общо земено, тегли повече къмъ удоволствията и сгодитъ на живота, отколкото къмъ високи нравствени подвизи. Но тукъ трѣбва да се уясни най-напредъ, дали наистина днесъ е невъзможно да се живѣе масово съ Христовитъ идеали; — дали и днесъ маса християни не живѣятъ, макаръ и частично, съ тѣзи идеали? Налага се сжщо да се разгледа и въпросътъ, — дали сжщината на човѣшката душа презъ течение на вѣковетъ се е промѣнила, та християнскитъ идеали вече не били могли да се осществяватъ отъ масата, а само отъ единици? Понеже, не е ли сжщината на човѣшката душа и днесъ сжщата, каквато е била преди хилядо и преди две хиляди и повече години? — Мѣнятъ се навичитъ, мѣнятъ се философскитъ представи и теории, мѣни се нравствената температура на тази или онази епоха, но човѣкътъ си остава човѣкъ. Щомъ е тѣй, защо въ миналото хората да сж могли да се възпламеняватъ отъ нравствени пориви, а днесъ да не могатъ? Защо да е „наивностъ“ да се смѣта, че днешнитъ хора могатъ още да се вдъхновяватъ отъ пламенния духъ на християнитъ отъ първитъ вѣкове? Да, бихме се съгласили съ

Въ защита на християнската нравственостъ.

Въ едно отъ разпространенитъ наши столични списания напоследѣкъ се заведе споръ върху сжщината, особеноститъ и обновителната сила на християнската нравственостъ. За уясняване на нѣкои недоумения, ценни и отмѣрено-спокойни, т. е. не въ горещо полемиченъ тонъ изказани мисли, изнесе и варненския вестникъ „Християнска защита“ (бр. 10 и 11). Понеже въпроситъ, върху които се спори, сж жизнени, чувствуваме нужда да кажемъ тукъ за сега нѣколко думи поне по единъ отъ тѣхъ.

Оборвайки положението, — че за изкарване човѣчеството отъ днешната дълбока криза е необходимо „внимателно и проникновено възприемане на живота и на религиозно-нравственото учение на Исуса Христа“, г. редакторътъ на въпросното столично списание пише: — „Е добре, азъ твърдя, че е наивностъ, да се смѣта, какво днешнитъ християни, такива, каквито ги виждаме и знаемъ около себе си, могатъ още да се вдъхновяватъ отъ „пламенния духъ“ на християнитъ отъ първитъ вѣкове, да се издигнатъ надъ своитъ

автора, че днесъ по-мъчно се живѣе нравствено, отколкото вчера и завчера. Вѣрно е, че днесъ сме въ криза. Но кризитѣ се отстраняватъ, когато се отстранятъ тѣхнитѣ причини, а причина на днешната криза е тъкмо липсата на онѣзи християнски нравствени начала въ живота, които сж били по рано, когато не е имало нравствена криза. Дали християнскитѣ нравствени начала могатъ да се замѣнятъ съ нови, по-други (не религиозни), е другъ въпросъ, различенъ отъ въпроса — дали наистина днесъ християнскитѣ нравствени идеали сж вече спасителни, защото маситѣ не ги зачитали. Съ първия въпросъ тукъ не се занимаваме, понеже и авторътъ не го подига, а се занимаваме само съ втория. Ние днесъ сме въ нравствена криза; маситѣ — ако се съгласимъ съ автора — боледуватъ днесъ нравствено и отхвърлятъ нравствения лѣкъ. Не значи ли това, че тѣзи сжщитѣ маси нѣма да го погърсятъ утре, ако не още днесъ? Неохотността на хората отъ известенъ периодъ време да ценятъ известно спасително лѣкарство още не значи, че самото лѣкарство е загубило своята спасителна сила.

Твърде важно е да отбележимъ сжщо и фактътъ на *степенното осжществяване на нравственитѣ християнски идеали*. Авторътъ се пита — кой днесъ може да обикне врага си и да мре за своята вѣра? Ние сме свидетели, обаче, какъ въ Русия днесъ хиляди, не хиляди, но милиони хора умрѣха и мратъ за своята вѣра и за своитѣ идеали. Но хайде да речемъ, че масата още не е дозрѣла изцѣло за такива подвизи. Ние твърдимъ, че християнскитѣ идеали за *обичта къмъ човѣка* наистина се осжществява ежедневно и ежечасно навредъ и всѣкога, даже и въ най-тъмни епохи на нравствено падение. Това може да се установи по хиляди строго научни пжтища на наблюдение. А що значи идеалъ? Лесингъ, струва ми се, казваше нѣкъде, че идеалътъ е идеалъ тъкмо затуй, защото е далечъ, защото тичаме следъ него, безъ да можемъ да го постигнемъ изцѣло. Христосъ ни поставя за идеалъ да бждемъ така съвършени (въ добра воля, въ знание, въ широта на духовенъ животъ и пр.), както е съвършенъ нашиятъ небесенъ Отецъ. Нима нѣкога това съвършенство ще бжде и може да бжде стигнато отъ човѣшки духъ? Ето защо мислимъ, че съсемъ не е наивностъ да се смѣта, какво свѣтътъ може да се обнови едничко чрезъ все по-голѣмо нравствено обновяване на отдѣлнитѣ личности. Нравствената тъмнота въ момента не предрешава бждещето и не е непреодолима прѣчка за бждеще развидѣляване, а тъкмо напротивъ: когато давенето започне, човѣкъ развива най-голѣми и неочаквано могжщи сили за да се избави отъ смъртъ.

Днесъ, когато злото и отрицанието външно вилнѣятъ, хиляди и стотици хиляди сърдца живѣятъ въ съпротива. Ние не се съмняваме нито за минута, че едно отъ тѣзи сърдца е и сърцето на автора, на разглежданитѣ (споредъ насъ незавършени въ своя изводъ) думи. Не е право да се сжди за вътрешния животъ на хората споредъ онова, което става по пазарищата на социалния и политически животъ. Христовитѣ идеали повече или по-малко се осжществяватъ ежечасно въ живота. Дори и аморалиститѣ неволно постжпватъ въ повечето случаи отъ живота си морално и християнски, защото християнскитѣ идеали сж

като лжчитѣ на слънцето: проникватъ и свѣтятъ дори и въ най-мрачната душа. Инакъ, ако бѣше така, ако теоритичното, демонично-теоритичното станѣше изцѣло и практика, социалниятъ животъ би станалъ веднага невъзможенъ.

Гш.

Характерни черти на нашето училище.

I. Училището преди освобождението.

Трѣбва веднага да посочимъ, че то въ възпитателно отношение е стояло много по-високо отъ днешното училище. Тогаващото училище било не само въ служба на народа, но, преди всичко, носител на възпитание, че следъ това на знания. Отъ неговата свещена ограда грѣбели не само лжчитѣ на науката, но то било разсадникъ на редъ добродетели, които били отнасяни въ семейството и обществото. Носител и крепител на християнски моралъ и характеръ, то будѣло чувство на беззаветна любовъ, преданостъ и самопожертвувателностъ къмъ родината и нейното благо.

Изникнало въ борбата на Църквата съ вѣковнитѣ народни потисници — турци и гърци, то било нераздѣлно отъ Църквата. Храмътъ и училището били винаги на едно мѣсто, въ единъ дворъ; за нашитѣ бащи били кумири вѣрата и упованието, въ които тѣ виждали живи вжжденията си за бждещето.

Наистина, условията тогава съвсемъ не били благоприятни за развитието на училището, но народътъ обичалъ училището си и се грижелъ за него отъ всичко най-много. Само така се обясняватъ жертвитѣ, които правѣлъ тогава българинътъ за своята просвѣта. Вѣрно е, че турци и гърци прѣчели твърде много на духовното възраждане на народа, но, колко повече се разгаряла борбата, толкова повече се повдигало учебното дѣло. Общинитѣ се надпреварвали да отварятъ и уреждатъ училища, та въ надвечерието на освобождението огнениятъ факелъ на просвѣтата грѣлелъ, топлѣлъ съзнанието на българина по всички страни на родната земя. Може да се каже, че безъ това училищно богатство, поощрявано и оставено наследство отъ Църквата, свободна България не можеше да направи такъвъ грамаденъ културенъ напредкъкъ за кратко време. Много отъ сегашнитѣ училища водятъ своето начало отъ преди освобождението.

Учителътъ, душата на тогаващото училище, наистина бѣ една идеална личностъ, олицетворяваща всички християнски и човѣшки добродетели. Тия качества народътъ високо ценѣше и въ своитѣ учители виждаше истински духовни витязи, които обичаше, почиташе, слушаше и отъ които въ нищо не се дѣлѣше. Може да се каже, че тогава хармонията между училището и живота, между учителя и народа е била пълна. Но отъ тогаващото време на истинско родолюбие, любознателностъ, християнски добродетели и моралъ, всаждани и вкоренявани отъ училището въ народа, днесъ като че е останало много малко, да не кажемъ нищо. Следитѣ на тая тѣй ценна, чиста и света възпитателна служба вече като че почватъ да се губятъ — новото училище като че ли постепенно напусна старитѣ и изпитани пжтища, поставяйки си нови задачи.

II. Новото училище.

То не скжса веднага съ миналото. Учителитѣ бѣха сжщитѣ отъ преди освобождението. Идеалътъ си оста-

ваше единъ: пълно духовно и национално пробуждане и закрепване на народа. Така първоначално то продължи да се развива по пътя на осветената традиция, като не кривна по лошъ път, а запълва растящите народни нужди. Скоро педагогическите, другите сръдни училища и Висшето училище дадоха първите випуски, — училището се освежи съ прѣсни сили, по-подготвени и съ значително по-добра култура. Въодушевявано отъ най-свѣтли и възвишени пориви и чувства за широка и полезна дейностъ, учителството се организира, положи основитѣ на Българския учителски народенъ съюзъ и се залови на работа съ всички си жаръ и съ цѣлата си енергия, като, съ идеализма и себеотрицанието на по-ранните дейци, се хвърли на работа всрѣдъ народа. Тогава то по своите празници и тържества въодушевено пѣше;

„За работа сме жадни,
О, дайте ни дѣла!
Да прѣснемъ ний сме длъжни
Вѣковната тъма“.

Но тия хубави стремежи, пропити съ чистъ идеализъмъ и предвещаващи едно свѣтло бъдеще, за жалостъ, траеха много малко.

Ние веднага следъ освобождението си попаднахме подъ изключителното влияние на западната европейска култура, отъ която се заимствувахъ всичко — и положително и отрицателно, и добро и лошо, безъ да се държи добра смѣтка и за неговата приложимостъ и за неговите последици. Така при прокарване на нашия основенъ законъ, въ нашето ново училище, въ нашето законодателство, въ нашата наука, литература изкуство, стопанство и въобще въ цѣлия ни животъ бѣ сложень веднага печатътъ на тая култура, която сама по себе си носеше много недостатѣци и противоречия.

Още въ първите години следъ нашето освобождение голѣмъ брой малежи, отишли въ западна Европа и Русия да получатъ образование, взеха да се връщатъ ежегодно на вълни, носейки за нашия простъ народъ новите истини и откровенията на материализма, социализма, космополитизма и, въобще, разните противоречиви философски теории и разните безбожни социални учения. Увехтѣли отдавна за учения свѣтъ въ Европа, въ насъ тѣ се носѣха и проповѣдваха като последна дума на науката.

Така отрицанието, злото, разрушението и недомислието започнаха да тровятъ народната душа, да подкопаватъ основитѣ на нашата млада държава още въ първите ѣ дни.

И най-страшно отъ всичкото бѣ, че тия носители на новата култура земаха отпосле по-важни държавни служби, и съ своите материалистични и социални възгледи за държава, религия, църква, училище и пр. можеха отъ своите високи постове безпрепятствено да вършатъ своето пакостно и зловередно дѣло.

Новото ни училище, подъ влияние главно на чужбина и поради държавни нужди (функциите на държавата изъ день въ день растѣха и изисквахъ подготвени хора за многобройните служби), постепенно и за едно скоро време изостави на заденъ планъ възпитанието, издигна науката — като най-висше лично и обществено благо, развитието на ума — като най-подходяще сръдство за постигане на тая целъ. А въ сжщностъ нашиятъ младъ и незакрепналъ народъ се нуждаеше повече отъ моралъ, отколкото отъ знание, повече отъ честни хора, отколкото отъ образование.

Ето защо всички понятия на българина за общество, народъ и народни идеали, за държава и нейното управление носятъ не битовъ и мораленъ характеръ, а нѣкакъвъ повърхностенъ и интелектуаленъ — повечето

теоритиченъ, отколкото практиченъ. По причина на тѣзи недѣли, интелгентниятъ българинъ се прояви въ общественя и държавенъ животъ като голѣмъ интелектуалистъ, съ широки концепции за държавата и нейното управление, но безъ всѣкакви разбирания за обществото и неговите устои, съ слабо отхранено народно чувство, въобще, човѣкъ безъ завършенъ идеенъ, мораленъ и практиченъ мирогледъ.

(Следва).

Ал. Н. Жековъ.

Между народа.

Грѣйнали сж челата на П. тепета отъ първата цѣлувка на пролѣтѣта. Тѣхната усмивка мами и стари и млади. Всѣки бърза, възкачилъ се на якитѣ плещи на тепето, да диша волно, да потъне съ погледъ въ безкрая и — ако би могълъ — да докосне съ ржка си нята пелена, растлала се безъ дупли въ висините . . .

Минаха часове. Слънцето прати последна цѣлувка съ кървавите си устни и отиде да поздравя живитѣ отвждъ. Тепетата, смѣлчани, се очертаваха страховито въ мрачината. Улиците бѣха почти запустѣли. Огеднажъ, широко се разтвориха вратите на Военния клубъ и широките улици почернѣха отъ народъ. Екна лружна пѣсенъ, мощна, завладяваща. Пѣсенъта затихна, отнесена отъ стройните колони на семинаристите. Около Военния клубъ все още гъмжи народъ. Всички сияятъ. Оживено говорятъ. Вслушвамъ се въ разговорите на трима познаници или приятели.

— Никога, никога толкова хора не сж били наедно въ Военния клубъ. Една магическа сила събра всички ни и ни подчини на една влѣстна воля. Тѣзи млади момци ни донесоха чиста радостъ. Съ пѣсенъ омиха душите ни. Посочиха ни другъ свѣтъ, дето любовта и волята градятъ единенъ животъ. Въ фигурите имъ, въ дисциплината имъ, въ пѣсенъта имъ е спотаена вѣрата въ доброто, въ истината, въ красотата. Тѣ учатъ Божествените истини, носятъ ги въ душите си и ни ги приподнасятъ въ чаровна форма.

— Да, да! Не е важно какво пѣха и какво говориха тази вечеръ, а какъ пѣха и какъ говориха. Слушашъ унесенъ, омаянъ. Гонишъ всѣка, и най-незначителната, съпротива. Живѣешъ въ новъ миръ, ставашъ новъ човѣкъ. Утре, а може би и следъ нѣколко минути, ще се опомнишъ, ще почнешъ да критикувашъ, да разпредѣляшъ, да казвашъ тукъ да, тамъ не. Но никога, никога не ще забравишъ и не ще подценишъ обаянието отъ преживяното. Нѣкакъвъ особенъ чаръ има въ песенъта на тѣзи млади богослови. Нѣкаква особена сила има въ думите на сказчика — силата и чара на цѣлостната личностъ, на единната духовна структура; тѣ само действуватъ така неотразимо върху всички, даже при съпротива на разума.

— И азъ мисля като васъ. Не се чудете! Нѣма да чуете тази вечеръ не следъ всѣка ваша мисълъ. Все търсѣхъ противници, и щомъ ги намѣрѣхъ, почвахъ да ги отричамъ, да ги осмивамъ, да убивамъ душите имъ. Въ всѣкиго виждахъ противникъ. Като Нитче на всѣка мисълъ азъ казвахъ не безъ ни най-малка досада или нетърпение. Не надничахъ въ душата си, за да изнеса отъ нея на показъ нѣщо добро, човѣчно, свѣтло. И ето, въ една дълга минута се опомнихъ, осмислихъ миналото и почувствувахъ сили върху пепелището на старото да почна градежъ на новъ домъ. Млади църковници пѣха и твориха за любовъ и подвигъ. Душата ми се окъпа въ нови идеи. И азъ мога, чувашъ

ли, мога да видя вече образа Божи въ човѣка и да се преклоня предъ него.

Мнозина като мене бѣха последовници на отрицанието. Мамъше ги образътъ на свръхчовѣка. Тѣ и азъ всичко рушихме, нищо не създадохме. „Воювахме най-ожесточено срещу всѣкиго, който даваше на хората императиви, а сами си служехме предимно съ императиви; обвинявахме другитѣ въ измама, а не забелѣвахме, че сме апологети на измамата; бичувахме най-ожесточено въображаемитѣ престѣпления на християнскитѣ апостоли и интелектуалната нечестностъ на нѣкои философи, а сами проповѣдвахме аморалностъ; сами бѣхме болни духовно, а приписвахме своитѣ духовни недѣжи на противникитѣ си“. Да, искахме себе си само да утвърдимъ и възвеличимъ, и погубвахме други като насъ, живи хора, жадуващи за радостъ. Жадувахме за нѣкакво голѣмо, много голѣмо щастие, а се оказа, че много малко е нужно на човѣка, за да бѣде щастливъ. О, не искаме да бѣда вече *палячо* или *шутъ* нѣкакъвъ. Искамъ да бѣда *човѣкъ*, истински човѣкъ съ единна цѣлостна духовна структура.

Какъ гори душата ми сега отъ пѣсенята, отъ подвига на студентитѣ богослови. Като въ горнило се очиства тя отъ напластената калъ. Зная и вѣрвамъ вече, че не свръхчовѣци, а *човѣци* сж нужни на тази земя, за да дойдатъ нови дни, че „човѣкътъ не е, относително взето, най-неполучливото, най-боледуващото, най-отклонилото се отъ инстинктитѣ си животуно — разбира се, при все това, най-интересното“; че той е върнатъ при Бога; че между животнитѣ не е неговото мѣсто; че не само мждрецътъ и животното не ще се приближатъ — не ще дадатъ единъ исвъ типъ, но и най-обикновениятъ човѣкъ не ще бѣде никога само животуно; че жестока неправда има въ думитѣ на Заратустра: „Всички нѣща вѣчно се възврѣщатъ и ние самитѣ съ тѣхъ. Ние безброй пѣти сме били вече тукъ, заедно съ всички нѣща. Има една велика година на създаването, едно чудовище велика година: тя трѣбва, като пѣсчъненъ часовникъ все отново да се обръща, за да се изсипва и отсипва отново.

„Азъ ще дойда пакъ съ това слънце, съ тая земя, съ този орелъ и съ тази змия — не за новъ животъ, или по-добъръ животъ, или подобенъ животъ — азъ вѣчно ще се възврѣщамъ въ този еднакъвъ и сжшъ животъ, въ най-голѣмото и най-малкото, за да възвестя пакъ вѣчното възврѣщане на нѣщата, за да повтора словото за великата пладня на земята и човѣка, за да възвестя пакъ човѣка и свръхчовѣка“.

Не. Азъ зная вече, че човѣкътъ се създава. Всѣки самъ гради своя човѣшки ликъ само веднажъ. И въ зависимостъ отъ успѣхитѣ си въ този градежъ, той подготвя свѣтли дни за себе си и за окръжаващитѣ го.

Дойдохъ въ Военния клубъ съ бунтъ въ душата; отивамъ си съ решимостъ да тръгна по пѣтя силенъ на Христа. Дойдохъ озлобенъ, защото четохъ книгата на Любенъ Казанджиевъ, Анти-Нитче, (т. II, София, 1932 г., стр. 527, цена 150 лв.) и не можехъ да възприема силата и правдата ѝ съ своя всичко отричащъ разумъ; отивамъ си съ *въра* въ безсилието на всеотрицанието и всесиленето на любовта. Сега вѣрвамъ и разбирамъ, че съ проникновение Л. Казанджиевъ е извадилъ отъ диплитѣ на Нитчевата душа всичко и го е далъ съ рѣдко умѣние на показъ...

Така думаха 3-мата познаници или приятели. Не дослушахъ тѣхния разговоръ. Нощта ги погълна, но не унищожи мислитѣ имъ. Всѣко утро вече, до късна есенъ, ще грѣйватъ голитѣ чела на П. тепета, озарени отъ лжчитѣ на слънцето, а долу — на пазарището на живота ще се *показва* ярко решимостта на нѣмалцина да станатъ истински човѣци, за да изживяватъ свѣтли дни на земята.

Д.

Върху нѣколко думи...

Въ кн. I, год. V на сп. „Философски прегледъ“ г. проф. Д. Михалчевъ дава допълнение на рецензията си върху неотдавна излѣзлия трудъ на г. проф. Пашева „Нравственото учение на Исуса Христа“. Въ туй допълнение той се спира на нѣколко въпроса, като на такива, които били „едностранно“ или зле обяснени отъ г. Пашева. Но не само туй — той дава да се разбере, че тѣзи въпроси сж нѣщо като парадокси въ „християнската богословска етика“, изобщо. — Като чете човѣкъ написаното отъ г. Михалчева, главно три нѣща го възмуцаватъ: че се пише съ една лекота по адресъ на религия и на църква, че пише единъ проф. философъ, че пише по единъ непрепорчителенъ начинъ.

Заявявамъ, че, пишейки тѣзи редове, съвсемъ не целя, нито да защитя г. Пашева, нито да споря надълго и широко съ г. Михалчева. Ще се спра само на нѣкои думи, казани отъ последния, като на думи, които, независимо по какъвъ поводъ сж казани вече, и които, наредъ съ дълбоката философска мисълъ, изразяватъ и нѣщо по-понятно, нѣщо и отъ обикновения човѣшки умъ доловимо. Доколкото туй последното е вѣрно, дотолкова и моитѣ усилия сж умѣстни и оправдани.

1. „Азъ *твърдя*, — пише г. проф. Михалчевъ — че е наивностъ да се смѣта, какво днешнитѣ християни, такива, каквито ги виждаме и знаемъ около себе си, могатъ още да се вдъхновяватъ отъ пламенния духъ на християнитѣ отъ първитѣ вѣкове...“

Ние добре разбираме какво казва г. Михалчевъ, но, въпрѣки туй, вмѣсто да искаме да се аргументира, ще му зададемъ тѣзи въпроси:

1) Да речемъ, че е вѣрно казаното отъ него по отношение на съвременнитѣ християни, — че тѣ именно сж мудни и инертни, когато трѣбва да се проявятъ като горещо любящи или обречени на жертва Христови труженици. Дори и да е вѣрно туй, казвамъ, нима щѣше да бѣде наивностъ отъ страна на всѣки, който се заемѣше съ слово или съ дѣло да ги накара да се сепнатъ, да ги подкани да се „осъзнаятъ“ като истински последователи Христови? 2) Ако детето трудно се поддава на влияния отъ страна на майката, значи ли, че последната въ всичкитѣ си старания да го възпита е все наивна? 3) Ако, най-сетне, 95% отъ нашето население съвсемъ не иска и да знае, че съществува нѣкаква философия, значи ли, че е наивностъ да се списва и издава списание като философски прегледъ, напр., или да се философствуватъ, изобщо? Ние мислимъ, че не.

2. „Всѣки вѣрващъ човѣкъ знае, че той живѣе, съ страхъ отъ Бога“. . . (стр. 38) Съвършено точно и ние тѣй мислимъ. Едно, обаче, е неясно — защо г. професорътъ, когато коментира това сжждение, губи нѣкакъвъ подъ себе си почвата на философъ?

Вѣрно е, че се казва „страхъ Божи“, „со страхомъ Божиимъ“, а не „*Божию*“ (к. м.), както пише г. Михалчевъ. Но това ще рече ли, че Богъ е нѣкакво плашило и, като такава, не може да има нищо общо „съ Христа и съ нравствеността“, изобщо? Ние пкъ, въз основа на Свещ. Писание и въз основа на „просвѣтеното религиозно съзнание“, твърдимъ, че страхътъ предъ Бога не е обикновенъ страхъ, а една по-особена категория чувство; защото, нали психологията ни учи, че

чувствата се дѣлятъ, освенъ на „категории“, още и на „качества“, и въ такъвъ случай дори, ако „квалифицираме“ чувството страхъ предъ Бога като обикновенъ страхъ, което нѣщо не може да бжде, то и тогава този страхъ трѣбва да бжде опредѣленъ качествено. Защото имаме: „страхъ предъ звѣръ“, „страхъ отъ грѣмъ“, „страхъ отъ тъмнина“, „страхъ отъ началникъ“, „страхъ отъ баща“ и пр. и пр. Най-вече, когато тѣзи страхове се разглеждатъ не като моментни явления, а като едни по-постоянни душевни състояния, тогава тѣ рѣзко се различаватъ помежду си. А че страхътъ предъ Бога не е простъ страхъ, а нѣщо по комплицирано, показва и възгласътъ, съ който си служи и г. Михалчевъ — „Со страхомъ Божиимъ, вѣрою и любовію приступите“. Ако това бѣше такъвъ страхъ, какъвто мисли г. Михалчевъ, нѣмаше да има мѣсто тукъ никакво „любовію“, та и никакво „вѣрою“, дори и глаголътъ на края не щѣше да бжде *приступите*, а, може би, нѣкакво S. O. S. — най-малкото.

3. Най-сетне става дума и за истинска и неистинска нравственостъ, и г. проф. философикува: „неистинска петолевка“ — това значи „петолевка, която не е никаква петолевка“; „неистински докторъ“, значи „докторъ, който не е никакъвъ д-ръ; неистинска нравственостъ, прочее, ще значи нравственостъ, която не е никаква нравственостъ“. — И кой може да твърди обратното? Но г. Михалчевъ забравя едно, че, щомъ стане дума за „истинска и неистинска“ петолевка, човѣка го интересува повече фактическото значение на монетата, отколкото каквото и да било друго въ нея, и тогава въпросътъ става по-другъ. Въпрѣки че е неистинска „фалшивата петолевка“, тя може да бжде така майсторски изработена, че да бжде истинска, съ валидна стойностъ за мнозина, до тогава, докато нѣкой компетентенъ не имъ обърне вниманието на този фактъ. Нима сж нужни доказателства за това? — Сжщото може да се случи и съ „доктора“ на г. Михалчева.

О, колко „лъжедоктори“, „лъжеревизори“, по-изпечени дори и отъ Гоголевия, „лъжеинспектори“ и „лъжеучители“ има по тоя свѣтъ?!.. Явно е, че много лъжливи нѣща може да има. Има и нравственостъ лъжлива. И страшното е, че тя тѣй може да се сприятеля съ хората, че да направи невъзможна истинската, особено пъкъ, ако тѣ — людетѣ — дотолкова напреднатъ, че започнатъ да смѣтатъ за „наивно“ да търсятъ истинската — първична — християнска нравственостъ. Тежко тогава на всички!

Следъ казаното до тукъ, макаръ и толкова малко и откъслечно, свършвамъ съ молба къмъ всички, които „учатъ“, „пишатъ“ и „говорятъ“, да бждатъ малко по-сериозни, по лоялни и по прецизни къмъ всичко онуй, което искатъ да кажатъ — каквото и да било, когато и да било, кждето и да било.

Карлово.

Свещ. *Иорданъ Рашевъ*.

Какъ болшевицитѣ разстрѣляха Петербургския митрополитъ Вениаминъ.

(Споредъ разказа на неговия защитникъ адвоката евреинъ *Я. С. Гуровичъ*.)

Презъ нощта на 12 срещу 13 августъ 1922 год. болшевицитѣ разстрѣляха Петербургския митрополитъ Вениаминъ, и заедно съ него архимандритъ Сергия (Шейнъ), И. М. Ковшаровъ и Ю. П. Новицкий. Единадесетъ години изминаха отъ дени на неговата свѣтла, мжченическа смъртъ, но неговиятъ благъ духъ и неговиятъ кроткъ образъ и днесъ, въ царството на червенія звѣръ, вдъхновяватъ мнозина християни къмъ подвигъ и саможертва за Христовата вѣра.

На 30 мартъ 1930 г. въ Сергиевското подворие въ Парижъ, по инициатива на Сергиевското братство, е било устроено събрание, въ паметъ на митрополита Вениамина, на което събрание Я. С. Гуровичъ е изложилъ хода на цѣлия процесъ на мжченика митрополитъ. Уважаемиятъ адвокатъ е говорилъ повече отъ петъ часа подъ редъ. И никой не забелязалъ времето, никой не почувствувалъ умора. Тѣй вдъхновено и увлѣкателно говорилъ този талантливъ адвокатъ за мжченическия подвигъ на единъ отъ най-свѣтлихъ духове на Руската православна църква.

Тукъ предаваме по-сжщественото отъ разказа на Я. С. Гуровича.

Презъ 1921 и 22 год. Русия представляваше отъ себе си едно развълнувано море. Църквата бѣ още свободна. Срѣдъ всеобщото разорение и гладъ храмоветѣ бѣха пълни съ огньове, съ благоухание на тамянь. Вънасяха се тържествени моления. Отъ глада презъ 1921 и 22 г. болшевицитѣ се възползуваха за борба съ Църквата. Борбата бѣ поведена подъ демагогския лозунгъ — „изземане на църковнитѣ ценности за нуждитѣ на гладувачитѣ“. Болшевицитѣ прекрасно знаеха, че църковнитѣ ценности, колкото и да сж голѣми, нѣмаше да иматъ сжщественно значение въ ликвидирането на глада, но съ това тѣ преследваха други цели: гладътъ раздвижи народнитѣ маси, започнаха вълнения въ червената армия. Трѣбваше да бжде отклонено негодуването по друго направление. За тази цель бѣха изковани обвинения противъ Църквата и духовенството.

Освенъ това, болшевицитѣ искаха, тѣй да се каже, да почувствуватъ пулса на народното отношение къмъ Църквата и вѣрата, да премѣрятъ силата и степенята на възможната съпротива при откритото сблъскване между Църквата и болшевишката власть.

Въ процеса на борбата тѣ знаеха още, че ще изпъкнатъ и онѣзи групи и лица, които въ бждещитѣ сблъсквания биха били опасни и, ползувайки се отъ случая, да ги премахнатъ своевременно.

Болшевицитѣ разчитаха и на това, че срѣдъ духовенството има елементи, които, повече или по-малко, сж недоволни отъ сжществуващитѣ църковни порядки. И вече замисляха, опирайки се на тѣхъ, да предизвикатъ църковенъ разколъ.

Болшевицитѣ вървѣха къмъ поставената цель съ предпазливостта на гада, който пълзи къмъ своята жертва. Въ вестницитѣ се появиха кресливи, демагогски статии относно огромнитѣ запаси отъ ценности, които имало въ църквитѣ и въ манастиритѣ. Измислицитѣ за баснословни съкровища, скрити въ църквитѣ и манастиритѣ попаднаха на благоприятна почва. Въ сжщиятъ, когато събранитѣ църковни ценности бѣха пресмѣтнати,

възлизаха на не повече отъ 10 до 11 милиона рубли.

Изземането на църковнитѣ ценности се съпровождаше съ безпорядки, никжде, обаче, тѣ не минаваха въ сериозни възстания. Болшевицитѣ се възползуваха отъ тѣзи безпорядки за „заплашване“: бѣха създадени редъ изкуствени процеси, много хора бѣха разстрѣляни. Такава бѣ обстановката, която предшестваху процеса на митрополита Вениамина. Сега нѣколко думи за лицата, свързани съ процеса, и за общата обстановка.

М-тъ Вениаминъ се ползуваше съ голѣма известностъ и то главно срѣдъ работницитѣ. Простиятъ народъ го наистина обожаваше. „Нашъ батюшка Вениаминъ“, „нашъ Вениаминъ“ — тѣй го наричаше народътъ. Трудно е въ прости и ясни думи достатъчно силно да се предаде, какъвъ човѣкъ бѣ митрополитъ Вениаминъ. Просто, кротко лице, тиха свѣтлина, излъчваща се отъ прекрасни сини очи, тихъ гласъ, свѣтла усмивка, всичко освѣтляваща, пълна съ таинствено веселие и заедно съ това — постоянна тѣга. Цѣлиятъ неговъ обликъ тѣй действуваше на душата, че невъзможно бѣ да се противи човѣкъ на неговото обаяние. Митрополитъ Вениаминъ не бѣ известенъ мислителъ. Не бѣ той, струва ми се, и специалистъ по многото тънки и сложни въпроси на вѣрата и църковния животъ. Но той имаше огромна душа, огромна свѣтла вѣра и огромно спокойствие. Не бѣ той и организаторъ, не се отличаваше и съ красноречие. Говорѣше кратичко и все като че ли прости слова, а на неговитѣ проповѣди се събираха хиляди хора. Всѣко негово слово свѣтѣше, трептѣше, въ него се отразяваше цѣлата сила на духа на митрополита и ония, които го слушаха, падаха при нозетѣ му, цѣлуваха края на дрехата му. Митрополитътъ бѣ напълно аполитиченъ. Това не значеше, че той не се трогваше отъ всичко онова, което ставаше наоколо. Той беззаветно обичаше родината си, своя народъ, но това не прѣчеше на неговата аполитичностъ. Всички сж слаби, всички сж грѣшни. Болшевицитѣ, които вършатъ толкова много зло, сж още по-слаби и по-грѣшни; тѣ особено трѣбва да бждатъ съжалявани: тѣй бихме могли — не пълно — да изразимъ основното настроение на митрополита. Доброта, кротость, разбиране на човѣшката душа, колкото и да е грѣшна тя, приемането ѝ въ най-последнитѣ дълбочини на нейното падение — такъвъ бѣ митрополитъ Вениаминъ по отношение на човѣка. Той вѣрваше въ искрата Божия въ човѣка. До толкова въ него всичко бѣ необикновено, че сега понѣкога ми се струва, че това бѣ нѣщо нереално, нѣкакво свѣтло видение отъ друга действителностъ... дойде, докосна се до душата и си отиде.

Свещеникъ Н. И. Веденский, който изигра такава отвратителна роль въ процеса, отподире деецъ въ обновленческия разколъ, бѣ духовенъ синъ на митрополита Вениамина. Митрополитътъ го покровителствуваше, издигаше го. И именно Веденский бѣ първия предателъ на митрополита.

Веденский, надаренъ съ голѣми таланти, умѣеше да превръща своята гнусна ярость въ перли отъ красноречие. Той бѣ най-опасния срѣдъ свидетелитѣ противъ митрополита Вениамина. На защитата бѣ необходимо да намѣри слабитѣ мѣста на свидетеля. Презъ време на дългитѣ свидания съ митрополита Я. С. Гуровичъ не веднѣжъ е говорилъ на митрополита: „Ние трѣбва да се опасаваме отъ свещ. Веденский. Вие го познавате. Кажете какъ да постѣпимъ къмъ него, къмъ този най-опасенъ врагъ“. „Вие не го познавате? — отговаряше въпросително митрополитътъ. — Жално, жално. Веденский е прекрасенъ проповѣдникъ. Съветвамъ ви да го послушате“.

Какъ се отнасяше митрополитътъ къмъ изземането на църковнитѣ ценности? Той не бѣ противъ. Трѣбваше да се спасятъ гладуващитѣ. Това, че срѣдъ тѣзи ценности имаше свещени предмети, не го смущаваше. Той обичаше свещенитѣ предмети, свещенитѣ образи. Бѣ знатокъ и ценителъ на живописъта, но даваше всичко леко, както майката дава своя вѣнчаленъ пръстенъ за спасението на своето дете — леко и радостно. Но при превръщането на църковнитѣ ценности въ помощъ за гладнитѣ той искаше да има контрола отъ страна на духовенството и вѣрващитѣ. Тѣ доброволно даваха тия ценности, тѣ трѣбваше да бдятъ и за достигане на голената съ това цель.

Той живѣше съ велика мечта. Храмоветѣ сж пълни съ народъ, възнасящъ молигви. Отъ амвонитѣ се разнася зовъ за жертвоприношения. Народната маса вдъхновено, заедно съ духовенството, съ митрополита, е готова за подвигъ. Църквата ще бжде бедна, но безмѣрно прекрасна въ своята нищета.

Той не знаеше, че следъ нѣколко недѣли неговитѣ мечти ще бждатъ стѣпкани.

Възникването на процеса на митроп. Вениамина е свързано съ дейността на съществуващото въ Петроградъ „Дружество на обединенитѣ православни енории“. Това д-во бѣ легално и съвсемъ невинно. Неговитѣ членове бѣха обикновено дълбоко вѣрващи хора. Дружеството не развиваше никаква политическа дейностъ.

(Следва).

Сп.

Противорелигиозни организации въ СССР. и цѣлия свѣтъ.

За активизиране на борбата срещу религията въ СССР. презъ 1925 г. бѣ образуванъ „Съюзъ на безбожницитѣ“. Съюзътъ има за задача да служи като инструментъ въ рѣдетѣ на диктатурата за борба срещу Църквата и религията.

Съюзътъ е частна политическа организация и съставлява поддѣление на III интернационалъ, финансово издържанъ и ръководенъ отъ държавата.

Презъ 1926 г. програмата на Съюза бѣ одобрена отъ Централното бюро на комунистическата партия и оттогава започна по-активна пропаганда. Числото на членоветѣ на Съюза презъ 1926 г. достигна цифрата 138 хиляди човѣка.

Презъ лѣтото на 1929 г. „Съюзътъ на безбожницитѣ“ свика втория си редовенъ конгресъ. Тамъ се начерта програма за противорелигиозна офанзива, която трѣбваше да се изпълни презъ сѣщото време, когато започваше и усилената колективизация на селскитѣ стопанства. Възприе се усилената пропаганда въ училищата, курсоветѣ, университетитѣ и др. Организираха се специални кургове за подготовка на противорелигиозни агитатори, образуваха се 20 противорелигиозни музеи. На тоя конгресъ Съюзътъ получи друго наименование — „Съюзъ на воюващитѣ безбожници“. Всѣки гражданинъ надъ 14-годишна възраст може да бжде членъ на Съюза. Къмъ края на 1929 година числото на членоветѣ на Съюза достигна цифрата 700 хиляди човѣка, къмъ края на януарий 1930 г. — 2 милиона, презъ мартъ 1930 г. — 3 милиона и къмъ юний с. г. — 3 и пол. милиона.

Презъ 1929 г. бѣ утвърденъ 5-годишния планъ за икономическото и културно преустройство на СССР. Същата година бѣ възприета и „противорелигиозната петилѣтка“, която трѣбваше да получи пълното си развитие къмъ 1 октомврий 1933 г. въ смисълъ:

- 1) Числото на членовете на „Съюза на воюващите безбожници“ да достигне цифрата 17 милиона;
- 2) Числото за младежите безбожници (отъ 8 до 14 годишна възраст) да достигне цифрата 18 милиона;
- 3) Противорелигиозното движение да получи пълното си развитие въ всички училища и университети;
- 4) Семейството да бжде свършено разрушено;
- 5) Ежедневникът „Безбожник“ да достигне тиражъ 1 и пол. милиона броя.

И червената армия не бѣ изключена отъ противорелигиозната пропаганда. Въ всѣки полкъ е образувано по едно бюро отъ 7 души, натоварени съ пропагандата.

Споредъ програмата, трѣбва да се правятъ общи конференции, а независимо отъ това и всѣки войникъ по отдѣлно трѣбва да се подложи на една „индивидуална“ подготовка. Войниците се раздѣлятъ на три групи: невѣрующи, съмнителни и вѣрующи — съ последните две групи се работи специално.

Изобщо, прави се всичко възможно, за да се втѣлпи въ душата на всички войници и офицери отъ червената армия една омраза къмъ Църквата и религията.

Посрѣдствомъ училището, казармата и „Съюза на воюващите безбожници“ — Съветитѣ подготвяватъ нова генерация отъ невѣрующи хора и по такъвъ начинъ създаватъ новия „съветски гражданинъ“, който ще служи само като торъ за „опитната болшевишка нива“.

Още отъ първите дни на революцията постави се началото на противорелигиозната борба и въ цѣлия свѣтъ, обаче, методитѣ на борба, които се възприеха въ СССР, не можах да се приложатъ и къмъ маситѣ въ Европа и Америка, понеже психологията на цивилизования човѣкъ не се поддаваше на бруталнитѣ срѣдства, съ които си служеха болшевицитѣ въ Съветска Русия.

Противорелигиозната борба въ Западна Европа се организира посрѣдствомъ писмена и устна пропаганда, но не и съ сила. „Съюзътъ на воюващите безбожници“ въ СССР, нѣмаше само локално значение, но и една отъ главнитѣ му задачи бѣ да съдействува на интернационалната религиозна борба.

На 26 септември 1930 г. „Изпълнителниятъ комитетъ на този съюзъ“ взема следнитѣ решения по отношение на тази борба:

- 1) Да организира едно „социалистическо съревнувание“ между 10 организации на „Съюза на воюващите безбожници“ и чуждестраннитѣ безбожнически съюзи;
- 2) Съюзътъ трѣбва да поддържа редовни връзки съ чуждестраннитѣ групи на „свободомислящите“;
- 3) Да организира редовна информационна служба, която да изпраща статии и др. въ западната преса;
- 4) Да организира въ чужбина 5 противорелигиозни изложби.

Най-старата противорелигиозна организация въ Европа и Америка е „Интернационала на свободомислящите въ Брюкселъ“. Тая организация къмъ края на 1931 година броеше около 100 хиляди членове и то предимно изъ срѣдата на дребната буржасия чиновници, учители, адвокати и др. п. Най-голямата организация, която съставлява частъ отъ този „Интернационалъ“ е „Federation Nationale des libre penseurs de la France“.

Сжщо така организации на този „Интернационалъ“ има въ С. А. Щати, Холандия, нѣмска Швейцария, въ Полша, въ Чехославия, въ Люксембургъ и др. Органътъ на „Интернационала“ е „La Pensée“.

Интернационалтѣ е въ връзка съ масонитѣ. Председателтъ на д-вото на свободомислящите въ Анверсъ — д-ръ Едуардъ Женанъ казва: „Щастливъ съмъ, че мога да поздравя (по случай празника на д-вото) представителитѣ на франкмасонитѣ. Комитетътъ имъ благодари за моралната и материална поддръжка“.

Друга интернационална организация е I. P. F. (International proletarischer Freidenker).

Тая пролетарска организация е формирана отъ 1925 година на конгреса на Теплицъ (Чехославия) и има за основа учението на Карлъ Маркса.

Въ тоя интернационалъ членуватъ:

Германия	700,000
Австрия	50 000
Чехославия	40,000

Франция, Белгия

Дания и Полша

150,000

Интернационалтѣ издава списанието „der Atheist“.

Въ последствие този интернационалъ се разви и числото на членовете му се увеличи. По настоящемъ въ „Интернационала“ влизатъ: Съюзътъ на воюващите безбожници въ СССР, „Съюзътъ на свободомислящите пролетарии“ въ Швейцария и Полша, „Съюзътъ на свободомислящите революционери“ въ Франция, „Лигата на материалитѣ въ Белгия“ и Съюзътъ на пролетарскитѣ свободомислящи въ България. За сега интернационалтѣ брое около 400,000 членове и седалището му е въ Берлинъ.

Въ последния конгресъ на „I. P. F.“ генералниятъ секретаръ на „Интернационала“ — M Mains заяви: Бждещето е наше, голѣмо внимание трѣбва да се обърне на пропагандата и въ колонитѣ“.

Тая организация играе голѣма роль въ интернационалната противорелигиозна борба и съставлява авангардъ на „Съюза на воюващите безбожници“ въ СССР за Западна Европа.

Григоръ Преславски.

Бележки и отзиви.

Духовенъ подемъ. Нѣкои следпразднични вестници отбелязватъ съ голѣмо задоволство религиозния подемъ въ българския народъ презъ последно време. Въ недѣлята на Православието и на Тодоровденъ църквитѣ изъ цѣла България били препълнени съ богомолци, които приели св. Причастие. Правѣло впечатление масовото участие въ богослужението на възрастни хора.

Това е едно знаменателно явление, толкова по-характерно, колкото по-големии напѣни употребяватъ агентитѣ на безбожническата болшевишка пропаганда, за да изкоренятъ религиозното чувство въ народа. Изпълняватъ се думитѣ на Христа Спасителя: „ще съгради Църквата Си, и портитѣ ядови нѣма да ѝ наддѣлятъ“.

Болшевишката безбожническа и противцърковна дейность само ни напомва жалкитѣ опити на древното езичество и иудейство, съ гонение, насилия и пропаганда, да унищожи Църквата Христова. Но, съгласно предсказанието на нашия Спасителъ, основаната отъ Него Църква, безъ оржие и съпротива, само съ невидимата Сила на Духа Светаго, излѣзе победителка въ тривѣковната борба съ тъмнитѣ сили на злото. Болшевицитѣ отъ нѣколко години насамъ възобновиха тази жестока борба срещу Църквата, но ние виждаме, че всичкитѣ имъ опити да я сломятъ удрятъ о камъкъ, и резултатитѣ сж обратни на очакванитѣ. И въ България тѣзи опити нѣма да успѣятъ. Църквата ще победи и болшевиизма.

Отбелязаното явление е едно съкрушително опровержение и на тенденциознитѣ твърдения на в. „Съзнание“, че църквитѣ у насъ били празни отъ богомолци и религията си изиграла ролята.

Нека да видятъ всички врагове на Църквата какъ народътъ тачи своята вѣра и традиции, и, следователно, колко неумѣстни сж тѣхнитѣ проповѣди противъ вѣра и църква.

Похвалявайки проявената религиозна ревност на българския народъ, ние твърдо вѣрваме, че тя ще възраства все повече и повече на пукъ на болшевишкитѣ безбожници.

Емигрантитѣ. Злободневенъ въпросъ у насъ е завръщането въ България на така наречената емигрантска четворка. Правителство и блокови партии дълго се колебаха дали да амнистиратъ тази четворка, за която се изнесоха маса сведения, уличаващи я въ дейност, несъобразна съ интереситѣ на българската държава и народъ, но най-последно желанието да се хвърли було върху миналото наддѣля и въ името на едно общо помирение хората отъ тази четворка бидоха амнистирани и тѣ сж вече на българска земя.

Естествено бѣше да се очаква, че амнистиранитѣ, следъ 10-годишно странствуване въ чужбина, ще оценятъ достойно проявената къмъ тѣхъ милостъ, ще се разкаятъ за минилитѣ си прегрѣшения и ще заработятъ за доброто на своята родина, която ги прибра майчински въ свситѣ скути, въпрѣки многото пакости, които ѝ бѣха нанесли. Ако тѣ биха сторили това, България би имъ възвърнала изгубеното синовно достоинство съ думитѣ на бащата отъ притчата за блудния синъ: „изнесете най-хубавата премѣна и го облѣчете, и дайте прѣстенъ на ржката му и обуца на нозетѣ . . . нека ядемъ и се веселимъ, защото тоя мой синъ мъртавъ бѣше, и оживѣ, изгубенъ бѣше, и се намѣри“ (Лук. 19, 22 и 24). И щѣше да бжде такава радостъ въ родината ни, каквато бива на небето, когато се спасява единъ грѣшникъ.

Но какво стана? — За голѣма изненада на всички ни, отъ момента на тѣхното стѣпване на българска земя, вестницитѣ се пълнятъ съ съобщения, че помилванитѣ емигранти започнали да обикалятъ България и да държатъ на населението пакостни речи, въ които се уронва престижа на властта и се миниратъ устоитѣ на българската държава. Емигрантитѣ нападали жестоко ония хора и срѣди, които имаха най-голѣмъ дѣлъ отъ участие въ тѣхното амнистиране, и, заели позата на всемогъщи фактори, обещавали на мѣстото на сегашната гнила българска държава да създадатъ нова, щастлива и благоденствуваща България. Нѣкои вестници, следейки зорко тази непрепоржчителна дейностъ, не скриватъ опасението си, че амнистиранитѣ емигранти идватъ въ България съ предварително изработена програма, прилагането на която би било съ гибелни последици за отечеството ни. А други вестници, като отбелязватъ голѣмото възбуждение, което се създаде между родолюбиви българи и привърженици на емигрантската четворка, очакватъ настѣпването на междуособици, гибелнитѣ последици на които не е трудно да се предвидятъ.

Исправени сме предъ две опасни положения: 1) народътъ неподготвенъ психологически къмъ дадената на емигрантската четворка амнистия и 2) амнистиранитѣ не даватъ доказателства за разкаяние и вразумление.

Какво можемъ да очакваме? — Нищо друго, освенъ че възбуждението ще расте и ще се създадатъ условия за сътресения.

Правителството е поставено на изпитание. Неговъ дългъ е съ тактъ и мждростъ да отстрани опасността. То има на ржка всички срѣдства, за да даде успокоение.

Нови сили за борба противъ комунизма. Цѣлятъ печатъ у насъ, който държи за съвременната държава, отъ дълго време пише за болшевишката опасностъ въ България и подканва правителството да вземе мѣрки за нейното отстранение, обаче и до днесъ не е сторено нищо за ограничение на комунистическата пропаганда. Ето защо, здравитѣ народни сили, които непо-

срѣдствено чувствуватъ пакоститѣ отъ болшевишката разрушителна доктрина, започватъ сами да взематъ мѣрки и да се организиратъ за отбрана противъ пристѣпитѣ на нейнитѣ подрѣжници. Съобщихме въ единъ отъ близкитѣ броеве на „Ц. в.“, че въ България се създаде съюзъ на младежкитѣ национални легиони за борба съ комунизма. А сега узнаваме, че е образуванъ и съюзъ на националнитѣ работнически синдикати, който, въ противовѣсъ на комунизма и социализма, ще защитава професионалнитѣ интереси на работничеството, безъ членовеѣ му да се отказватъ отъ националното си чувство и гражданско достоинство. Въ своя органъ „Националенъ работникъ“ (брой 1) съюзътъ заявява, че българското работничество, което влиза въ неговия съставъ, се възвръща къмъ своитѣ професионални национални организации, за да защитава своитѣ интереси въ националното производство и, като равноправенъ гражданинъ, ще се грижи за издрѣжката и развитието на своята национална държава. То ще работи за изграждане на материалната и духовна култура на нацията и ще търси своитѣ права и облекчения съ съдействието на държавата, безъ да се излага на израждане, къмъ каквото го водятъ комуниститѣ.

Пжтътъ, който е избралъ съюзътъ на НРС не е за осжждане, защото ще държи смѣтка за законитѣ въ страната и интереситѣ на нацията и държавата. Съюзътъ се обявява противъ класовата омраза и интернационалнитѣ химери и ако той съ своята разумна програма успѣе да привлече онова работничество, което се намира подъ въздействието на комунистическата хипноза, нѣма съмнение, че ще изиграе една полезна обществена роль.

Сжщо така ние узнаваме, че въ занаятчийската организация, частъ отъ водителитѣ на която се бѣше увлѣкла по течението на комуниститѣ, настѣпва отрезвление, проявено въ твърдата решимостъ, занаятчийството да се очисти отъ противодържавнитѣ елементи. На 19, 20 и 21 м. м. е ималъ заседание висшиятъ съветъ на тая организация, който осждилъ дейността на комунизиранитѣ централенъ комитетъ и постоянно присѣствие и ги бламиралъ.

Значи и занаятчийството се стресна и вдига своето довѣрие отъ комунизиранитѣ си водачи, като застава на здрава национална база.

По тоя начинъ ние имаме на лице още две нови сили, които ще работятъ за разслабване и обезвредяване фронта на комуниститѣ въ България.

Въ това отношение всѣки може да имъ пожелае успѣхъ.

Необходими сж сериозни мѣрки. Не веднажъ сме посочвали на това мѣсто каква голѣма опасностъ представлява за народа ни постоянно ширещата се въ страната престѣпностъ. Посочвали сме и мѣркитѣ, които трѣбва да се взематъ за нейното отстранение, но до сега не виждаме резултати. Даже, напрогивъ, престѣпността не само не намалява, а почва да взема епидемиченъ характеръ. Особено много се засилиха по градове и села убийствата. В. „Миръ“ съобщава, че въ редакцията му се получавали много писма, въ които чувствителни хора давали изразъ на своето неспокойство отъ масовитѣ убийства, вършени често пжти по най-дребни поводи, и молѣли да се взематъ твърди мѣрки за намаление на това зло. Вестникътъ намира причината на честитѣ убийства въ това, че, въпрѣки закона, който забранява носенето на оржжие, почти всички младежи по селата били въоржжени съ пистолети, безъ да бждатъ обезпокоявани отъ когото и да било. Мѣрката, която се препоржчва, е: Министерството на вътрешнитѣ работи да нареди, органитѣ на полицията да предприематъ щателни обиски изъ цѣлата

страна, за да се събере оржжието отъ влички лица, които нѣматъ право да носятъ такова.

Тази мѣрка, не се съмняваме, ще допринесе за намаление числото на убийствата по села и градове, но тя не е достатъчна, за да се премахне злото. Нужни сж още бързи и сериозни санкции и възпитание. Сждебната процедура за убийците трѣбва да е бърза и строга. Това ще накара хората съ престѣпни склонности да се стрѣснатъ. А доброто възпитание ще подпомогне епидемията на престѣпленията да бжде отстранена въ едно недалечно бждеще.

Нека се изпращатъ и по селата сказчици, които да прѣскаатъ морална просвѣта, както се върши това въ нѣкои градове.

Седмиченъ прегледъ на събитията.

Народното събрание разгледа и одобри законопроектитѣ за наемитѣ, за отпушане пенсия на писателя Ан. Страшимировъ и вдовицата на проф. Абрашевъ и за носене оржжие.

Н. В. Царьтъ продължи срещитѣ си съ г. г. министритѣ, за да се подтикне работата по заздравяване на държавата.

Правителството отговори на нотата на Югославия относно Македонския народенъ съборъ въ Г. Джумая.

Емигрантската група К. Тодоровъ и **Обовъ** пристигна. Устроени бѣха посрѣщане отъ приятелитѣ имъ и враждебни манифестации, които се изразиха въ стрелба и нараняване отъ противницитѣ имъ националисти.

М-ръ-председателътъ г. Мушановъ прекъсна преговоритѣ по плащанията на българския заемъ въ Парижъ и замина за Лондонъ. Преговоритѣ срѣщатъ въ Лондонъ голѣми мъчнотии.

Назначени сж за пълномощни министри въ Турция г. Н. Антоновъ и въ Букурещъ г. В. Робевъ.

Югославянската скупщина е одобрила новия договоръ на Малкото съглашение, който по изявленията на министра на външнитѣ работи не билъ насоченъ срещу никоя държава.

Гръцкитѣ законодателни избори станаха при крайно ожесточение. Станали сж на много мѣста сблъсквания между венизелисти, комунисти и цалдаристи, не безъ жертви. Резултатитѣ сж, че венизелиститѣ сж бити. Военнитѣ, начело съ генералъ Пластирасъ, сж взели властта и обявили диктатура. Обявено е военно положение. Следъ това Венизелосъ и Цалдарисъ се явили при председателя Заимисъ и решили преди свикване Народ. събрание, Цалдарисъ да образува ново правителство. А временно, за избѣгване безредици, да се образува служебно правителство начело съ генералъ Отонеосъ. Пластирасъ предалъ властта на Отонеосъ. Военното положение било отмиѣно. Войскитѣ били противъ диктатурата на Пластирасъ. Пластирасъ ще бжде арестуванъ. Следъ това обаче, става другъ воененъ превратъ—генералъ Кондилисъ взима властта.

Въ Ромѣния продължава смущението отъ работническитѣ опити за бунтъ.

Въ Германия Хитлеръ продължи мѣркитѣ си срещу комунисти и широки социалисти, отъ които има много арестувани. Изгонени сж чужди кореспонденти, задето сж съобщили, че Райхстага запалили хитлериститѣ. Хитлеристскитѣ щурмови отряди заели комунистическитѣ клубове, дето открили скривалища. Законодателнитѣ избори сж произведени при много кървави схватки. Резул-

татътъ е, че правителството е получило 320 мандата срещу 300 на опозицията, която върви социалисти, комунисти други, които спрѣмо разстурения Райхстагъ сж намалили мѣстата си.

Избухналъ е конфликтътъ между свободния градъ Данцигъ и Полша за военнитѣ складове, които Полша държи въ околноститѣ на Данцигъ, вмѣсто въ Индия. Германия подкрепя Данцигъ

Новиятъ президентъ на американскитѣ щати Рузвелтъ прие управлението на голѣмата република. Фалиментътъ на банкитѣ продължава. Засегнати сж повечето щати. Почти всички банки сж поискали мораториумъ. Доларътъ е значително заплашенъ. Борсата въ Нью-Йоркъ е затворена, забраненъ е износътъ на злато и сребро. Взематъ се мѣрки за спиране банковата катастрофа. Америка оставя флотата си въ Филипинитѣ.

Войната въ Далечния изтокъ се развива нещастно за китайцитѣ, които огстъпватъ задъ голѣмата стена. Причини — недостатъчно оржжие и измѣна на китайски генерали.

Македония и българското племе (Отъ Александра Велики до днесъ), отъ *Ив. Коларовъ*, София, 1932, стр. 448, цена 200 лв.

Това е едно голѣмо съчинение, което е опитъ да се даде систематично тълкуване на историята на българското племе. Авторътъ разглежда всички важни етапи на тая история — издигане, борби, величие, падение, нови напори за свобода и право. Той разглежда сждбата на българското племе изобщо. Македония е частъ отъ това племе, която и до днесъ е въ напрежението на борбата за самозапазване. Една борба оправдана отъ всѣко гледище. Това авторътъ изтъква съ сила и убедителностъ.

Безъ да се губи въ обременителни хронологични подробности и справки, авторътъ е проследилъ цѣлия ходъ на историята ни, отъ ранни зори до днесъ. Това той прави съ огледъ на днешното тежко положение на българския народъ, когато отъ разни враждебни страни се правятъ усилия да се отрече едно свѣтло минало, една истина и нашия приносъ въ културната съкровищница на човѣчеството.

Ние горещо препоръчваме тази хубава книга, която православниятъ пастиръ може да използва въ извънцърковната си дейностъ.

Книгата може да се набави отъ издателя Д-ръ Б. Г. п. К. Апостолова Коларова, Бул. „Бр. Бъкстонъ“ 52 — София, или отъ книгоиздателството Хр. Г. Дановъ — София.

Вѣрската поквара въ България, отъ протоцерей *Лука Теодоровъ*, Ст. Загора. 1932 год. стр. 60. Цена 8 лева.

Съ пламененъ езикъ о. протоцерей Теодоровъ изтъква въ тая своя брошура, колко е спасителна, колко е необходима хубавата наша православна вѣра, която едничка упаци българския народъ презъ многовѣковното му робство. Но съ скръбъ голѣма той констатира всѣкидневния упадъкъ на тая скъпа вѣра. Безвѣрнето се

промъкнало и въ училището, и въ семейството, и въ обществото, като навсѣкжде руши народнитѣ ценности и застрашава отъ основа да рути и самата държава. Чужденци, народни врагове, знаейки на какво се крепи битието на нашия народъ, явно и скрито, чрезъ вѣроизповѣдни и неутрални организации, разпокъсватъ и обезсилатъ народа, като хулятъ неговата св. вѣра и църква. Авторътъ, потресенъ отъ нерадостната и мрачна картина, силно бичува неджитѣ, които сж плодове на невѣрието, ратува за религиозно нравствено възпитание въ нашитѣ училища, за привличане на интелигенцията и младежта къмъ Църквата и за заздравяване на семейството, чрезъ създаване ученически, юншески и студентски православни дружества, както и чрезъ организиране православни християнски братства при енорий китѣ църкви. Понеже всички злини, които сж ни постигнали въ миналото и днесъ, иматъ за главна причина обезвѣряването ни, то на поставения въпросъ — какво да правимъ, за да не загинемъ, о. протоиерей Лука отговаря: *да запазимъ и засилимъ вѣрата си въ Бога, въ божествената Свѣтлина.* „Дайте фара, казва той, дайте да разпалимъ въ сърцето на българина вѣрата Христова, божествения огънь.“

Брошурата на о. Теодоровъ, написана съ такъва искреностъ и топлина, се чете увлѣкателно. Всѣки може да си я достави отъ автора въ с. Твърдица, Новоагорско

I. У насъ.

Пристигане на Синодалнитѣ митрополити.

Миналия понеделникъ, на 6 т. м., пристигнаха въ столицата Тѣхни Високи Преосвещения Синодалнитѣ митрополити св. Видинскиятъ г. Неофитъ, Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ, св. Неврокопскиятъ г. Маркарий и св. Сливенскиятъ г. Иларионъ.

Сжщиятъ день се завърна въ столицата и се установи въ Синодалната палата и Негово Високопреосвещенство св. Софийскиятъ митрополитъ г. Стефанъ, който бѣ заминалъ за Рилския манастиръ, дето прекара първата седмица отъ Великия постъ.

Откриване на пролѣтната Синодална сесия.

На 7 т. м., въ вторникъ, следъ обичайната къмъ Господа Бога молитва, Св. Синодъ възобнови заседанията на своята пролѣтна сесия. Въ това си първо заседание, следъ като Негово Високопреосвещенство Намѣстникъ-Председателътъ е поставилъ Св. Синодъ въ течение за стореното презъ ваканционното време, Св. Синодъ е преминалъ къмъ разглеждане на текущи въпроси.

Министърътъ на Народното просвѣщение

при Синодалнитѣ архиереи. Миналия вторникъ, на 7 т. м., министърътъ на Народното просвѣщение г. д-ръ Ат. Бояджиевъ, придруженъ отъ г. професоръ Мих. Арнаудовъ, посети Тѣхни Високи Преосвещения Синодалнитѣ митрополити, съ които води разговоръ около единъ часъ.

Освобождението на България. Панихидата и молебнѣтъ, по случай Освобождението на България, както съобщихме, бѣха отслужени на 26 февруарий т. г. На самия празникъ, 3 т. м., бѣ устроена манифестация отъ площада „Св. Александъръ Невски“ до паметника на Царъ Освободителя, начело съ министъръ г. Ст. Костурковъ, кмета г. д-ръ Хр. Оршаковъ, зап. ген. В. Лазаровъ, опълченцитѣ, рускитѣ ветерани, родолюбивитѣ организации и множество народъ. Бѣха положени на паметника вѣнци отъ българскитѣ и рускитѣ опълченци и ветерани. Тукъ г. ген. Лазаровъ произнесе речъ, съ която пожела по-скорошното реализиране на Санъ. Стефанска България.

Въ 4 ч. следъ обѣдъ Славянското дружество уреди въ собствения си салонъ тържествено събрание, на което г. проф. Г. П. Геновъ говори на тема: „Санъ-Стефанска България и по-късната сждба на българския народъ.“

Утвърдени избори за епархийски избиратели. Св. Синодъ е разгледалъ резултатитѣ отъ станалитѣ избори за епархийски избиратели въ Царството за идния четиригодишенъ периодъ, намѣрилъ е, че тѣ сж произведени правилно и прогласенитѣ лица за законно прогласени. Касиранъ е изборътъ за мирски лица въ Варненска духовна околия, дето Св. Синодъ е нарешилъ да се произведе новъ изборъ. Касиранитѣ избори въ другитѣ духовни околии сж вече повторени.

Утвърдени избори за епархийски съветници. Св. Синодъ е разгледалъ книгата по избора на двама членове на Епархийскитѣ Духовни Съвети въ Царството, станалъ на 12 февруарий т. г., намѣрилъ е, че тѣ сж станали редовно и ги е утвърдилъ, съ изключение на изборитѣ въ Доростоло-Червенска, Пловдивска и Сливенска епархии, които още не сж представили изборнитѣ преписки.

Изъ Черепишкото свещеническо училище.

Въ връзка съ избухналата стачка въ началото на м. декемврий т. г., учителскиятъ съветъ е наложилъ на провиненитѣ ученици следнитѣ наказания: 1 ученикъ е изключенъ за винаги отъ училището, 5 ученици сж изключени до края на учебната година и 5 до края на учебната година, съ право да се явятъ на изпитъ. Св. Синодъ е одобрилъ горното решение на съвета.

Овенъ това, Св. Синодъ, за да даде възможностъ на по-добритѣ ученици отъ I-ия класъ, който биде закритъ и нѣма вече да се открие отново, е решилъ:

1) Всички ученици отъ закрития I класъ да бждатъ приети още сега като слушатели въ II класъ, за да използватъ преподаванията по различнитѣ учебни предмети отъ тоя класъ, и

2) Въ края на текущата учебна година да държатъ изпитъ по всички предмети, които се изучаватъ въ I-ия класъ.

Кошунството въ гр. Севлиево. На 2 т. м. презъ ношъта, неизвестни злосторници сж влѣзли въ дветѣ църкви и сж изпочупили кандила, икони, разкъсали сж богослужбнитѣ книги и одежди и пр. Това кошунство е предизвикало възмущението на цѣлото население. По инициатива на църковното настоятелство, сжщиятъ день, на площада предъ паметника на Свободата, е било свикано многолюдно протестно събрание, на което сж произнесли речи адвокатътъ Н. Псповъ и Архиерейскиятъ намѣстникъ С. Кривошиевъ, които сж осждали посѣгателството върху светинитѣ на града. Полицията е арестувала около 40 души комунисти, понеже се предполага, че това кошунство е тѣхно дѣло.

Монсиньоръ Ронкали напуща България. Апостолическиятъ папски делегатъ въ България монсиньоръ Ронкали е назначенъ за папски нунций въ Букурещъ.

† **Петко Наумовъ.** На 5 т. м. скоропостижно почина професоръ Петко Наумовъ, бившъ директоръ и професоръ въ Музикалната академия и бившъ дългогодишенъ учителъ по музика въ Софийската духовна семинария.

Богъ да го прости! Вѣчна му паметъ!

II. Въ чужбина.

Еладската църква. Понеже напоследъкъ били констатирани нѣкои нередовности, проявени отъ страна на нѣкои клирици, пишатъ атинскитѣ вестници, съставенъ билъ при атинската митрополия единъ висшъ дисциплинаренъ съветъ за клира въ Гърция, лето щѣли да се разглеждатъ всички дѣла, проявявани отъ страна на разни клирици въ Гърция. Този институтъ се събралъ за първи пажъ на 24. II. т. г. следъ обѣдъ на заседание въ канцеларията на атинската архиепископия подъ председателството на великия протосингелъ. Институтътъ ще се събира на заседание само веднажъ въ седмицата и ще бжде съвещателенъ институтъ при архиепископията.

Въ вчерашното заседание председателятъ на института държалъ дълга речъ, въ която изтъкналъ целитѣ, поради които билъ създаденъ и откритъ той, целики единствено ржководството и педагозирането на духовнитѣ лица, които грѣшатъ, проследяването на тѣхния животъ, наказването на отклонилитѣ се, помиряването на непомирениитѣ по между имъ и съ настоятели отъ църквитѣ ефимерии, както и претовратяването на разни непредвидени неумѣстни работи.

Следъ това съветътъ започна разглеждането на своята работа. Той разгледа разни дисциплинарни дѣла на клирици.

Александрийската църква. На 12. II. т. г. александрийскитъ патриархъ Мелетий служилъ въ църквата „св. Стефанъ“ въ гр. Александрия, Египетъ, лето държалъ дълга и добре аргументирана речъ за имениния си день, който всѣки единъ е длъженъ да празнува. Националиститѣ гърци и римлянитѣ празнували рожденъ день съ оргии. Такъвъ празникъ станалъ причина за отрѣзване главата на св. Иоана Кръстителя. Християнитѣ, напротивъ, като день за рождение на видни тѣмъ лица празнували деня на тѣхната смъртъ, вѣрвайки, че презъ този день той влизалъ въ действителния животъ. Така били създадени празниците на светиитѣ, съпадащи съ деня на тѣхната кончина. Християнинътъ, поученъ отъ Господа, вѣрва, че всѣки християнинъ има ангелъ, който гледа винаги въ небесата лицето на небесния Отецъ. Този ангелъ той го е идентифициралъ съ едно отъ безбройнитѣ ангели, които, споредъ откровението, обикалятъ отъредъ небесния престолъ въ бѣли одежди, пѣйки небесна пѣсень. По предпочитане този светия е онзи, който носи името му. Благочестивитѣ руси наричатъ имениния си день празникъ на своя ангелъ.

— Споредъ „Пантеносъ“ (№ 7 отъ 1933 год.), александрийскитъ патриархъ на 11 II. т. г. посетилъ катехизическото училище „Пистисъ“ и присѣствувалъ на преподаванията и на тритѣ му класове. Следъ това той събралъ всички възпитаници на училището въ официалната зала на училището, кждето имъ преподавалъ лекция на тема „Христосъ като дванадесетъ годишно момче“. Патриархътъ имъ държалъ образцова лекция, какъ си представляваме, че имало живо момче, което живѣло дванадесетъ годишно въ семейството си, какъ се сношавало съ семейството си, какъ се възпитавало въ отношенията си съ своитѣ учители, съвипускници, по-

старитѣ, и какво казвалъ, молейки се у дома си и въ църква. Патриархътъ препорчалъ на ученицитѣ си да направятъ на учителитѣ си докладъ за тази лекция.

Гръцка православна църква въ Америка. Споредъ в. „Екклѣсиа“ (бр. 6, 1933 г.) архиепископтътъ на гръцката православна църква въ Америка Атинагора, който зависи отъ Цариградската патриаршия, напоследъкъ билъ уведомялъ цариградския патриархъ, че при архиепископията билъ откритъ манастиръ, посветенъ на „Св. Стефанъ“. Братята на тоя манастиръ ще извършватъ дѣлото на мисионери въ онѣзи гръцки православни църковни общини въ диоцеза на архиепископията му, които по разни причини нѣматъ свои енорийски свещеници. Сжщиятъ манастиръ билъ предназначенъ да служи и за убѣжище на онѣзи бедни, немощни и станали негодни за работа свещеници, които нѣмали кжде да подслонятъ глава. Въ сжщия манастиръ щѣло да има и сиропиталище съ пансионъ, кждето ще бждатъ прибирани и оприютявани сираци, останали безъ подкрепа и издрѣжка.

Съ една дума, казва „Екклѣсиа“, архиепископтъ Атинагора, следъ като успѣ съ тактъ и умение да помири двата противни лагера, да внесе пълненъ миръ и спокойствие всрѣдъ гръцкото православно паство въ сѣверна, срѣдна и южна Америка, сега се е запретналъ да организира здраво гръцката православна църква тамъ и да създаде всички онѣзи институти, които сж необходими за нейното правилно функциониране въ всѣко едно отношение.

Изъ науката и живота.

Безработицата въ свѣта.

Международното бюро на труда е обнародвало нови данни за безработицата въ свѣта. Макарь нѣкои държави да отбелязватъ известно подобрене въ сравнение съ миналото, положението си остава застрашително. Ето нѣколко цифри, които характеризиратъ „свѣтовното обедняване“: въ Германия — 5,260,000 безработни; въ Великобритания — 2,846,000; въ Италия — 964,000; въ Чехословакия — 460,000; въ Белгия — 342,000; въ Франция — 298,000; въ Австрия — 270,000; въ Полша — 218,000; въ Холандия — 160,000; въ Дания — 95,000; въ Ирландия — 76,000; въ Швеция — 75,000.

Въ тоя брой влизатъ само напълно лишениитѣ отъ работа и получаващи държавна помощъ. Съ други думи, въ Германия всѣки 11-и жителъ нѣма работа, въ Англия — всѣки 16-и, въ Белгия — всѣки 23-и, въ Чехословакия — всѣки 30-ти, въ Италия — всѣки 40-и, въ Полша — всѣки 130-и, въ Франция — всѣки 150-и.

Къмъ тоя брой на европейскитѣ безработни трѣба да се прибавятъ 12 милиона безработни въ Съедин. Щати (1 безработенъ на 10 жители); 500,000 безработни въ Япония, и т. н. Общиятъ брой на безработнитѣ въ свѣта достига, споредъ сведенията на Международното бюро на труда — 26 мил. души. Тая цифра презъ юний е била 28 милиона.

Въ България къмъ 1 декемврий въ индустриалнитѣ предприятия сж били ангажирани 76,440 души работници, срещу 35,738 души къмъ 1 ноемврий т. г.

Намалението въ сравнение съ миналия месецъ ноемврий се дължи на намалението на работата въ тютюневитѣ складове, вследствие на което сж извадени отъ

работа 6552 души работници и въ керамичната индустрия, която е освободила 1147 работници.

Увеличение имало въ текстилната индустрия съ 510 души, въ добиването на електричество съ 837 души. На I. XI. т. г. общиятъ брой на безработнитѣ е достигналъ 22,745 души, отъ които само въ тютюневата индустрия 13,288 души.

КАМБАНИ

църковни и училищни,
СВЪЩНИЦИ

съ различни величини — първокачествени. Продавамъ на изплащане. Преливаме стари на самото мѣсто. Отнесете се при Дим. М.

Алексиевъ — техникъ камбанолѣяръ, ул. „Клементина“ № 251. — София. 9.

1 — 2876 — 1

КАМБАНИ ЦЪРКОВНИ, УЧИЛИЩНИ

първокачествени замѣна преливане на спукани при намалени цени
отнасяйте се до първостепенитѣ дипломирани камбанолѣяри БРАТЯ АЛЕКСИЕВИ ул. Хубава Грозданка № 2. София 9.

1 — 2875 — 1

Църковно настоятелство на храма „Св. Богородица“ — Казанлъкъ.

Обявление № 10.

Длъжността ежедневенъ дѣсенъ пѣвецъ при църквата е вакантна. Заплата по споразумение. Кандидатитѣ да се явятъ на пѣние въ храма.

гр. Казанлъкъ, 16. II. 1933 год.

Отъ настоятелството.

1—2880—1

Важно по украсата на църквитѣ.

Художникътъ Господинъ Желѣзковъ, Бул. Евл. Георгиевъ, 39, София, има приготвени задпестолни Разпятия Христови, Плащаници, Хоругви и приема да изработва св. икони и разписване на цѣли храмове.

Цени най-умѣрени.

2—2863—3

Шишковско църковно настоятелство,
Кюстендилска околия.

Обявление № 2.

Известява се на интересуващитѣ се, че Шишковската енория, състояща се отъ селата Шишковци и Копиловци, съ около 300 кжци, при едно отлично разположение въ Кюстендилския красивъ овощарски край, е вакантна.

Търси се кандидатъ съ семинарско образование, който, въ срокъ отъ 1 месецъ, считано отъ деня на публикацията, да се яви въ църквитѣ на селата на пѣние, проповѣдъ и опознаване.

с. Шишковци, 11 мартъ 1933 г.

Отъ настоятелството.

1—3020—1

Настоятелство на църквата „Св. Параскева“ — Плъвенъ.

Обявление № 6.

Съобщава се на интересуващитѣ се, че настоятелството търси пѣвецъ за църквата съ школуванъ и мелодиченъ гласъ, който да владѣе добре църковния редъ и източното псалтикийно пѣние съ заплата по щатъ.

Отъ настоятелството.

1—3024—1

КАМБАНИ—ЦЪРКОВНИ и УЧИЛИЩНИ
и свѣщници първокачествени

винаги при камбанолѣяритѣ

Стоянъ Д. Алексиевъ & С-ие

Бул. Драгоманъ № 24, София.

Цени намалени.

Искайте безплатни каталози.

1—3022—2

Църковно настоятелство при храма „Св. Ив. Предтеча“ — Казанлъкъ.

Обявление № 36.

Църковното настоятелство при храма „Св. Иоанъ Предтеча“ въ гр. Казанлъкъ известява на интересуващитѣ се, че втората енория при сщия храмъ, състояща се отъ 300 кжци, е вакантна.

Предпочитатъ се кандидати съ висше богословско образование и впоследствие ржкоположение.

Желающитѣ да я заематъ, въ едномесеченъ срокъ да подадатъ заявление съ нужнитѣ документи въ св. Старо-Загорска митрополия и се явятъ въ храма на пѣние, проповѣдъ и опознаване.

гр. Казанлъкъ, 2 мартъ 1933 год.

Отъ настоятелството.

1—3028—1